

Revisjon av kommuneplanens arealdel og arbeid med stier og løyper

Informasjonsmøte med sti- og løypelag

5. mars 2026

Møteagenda

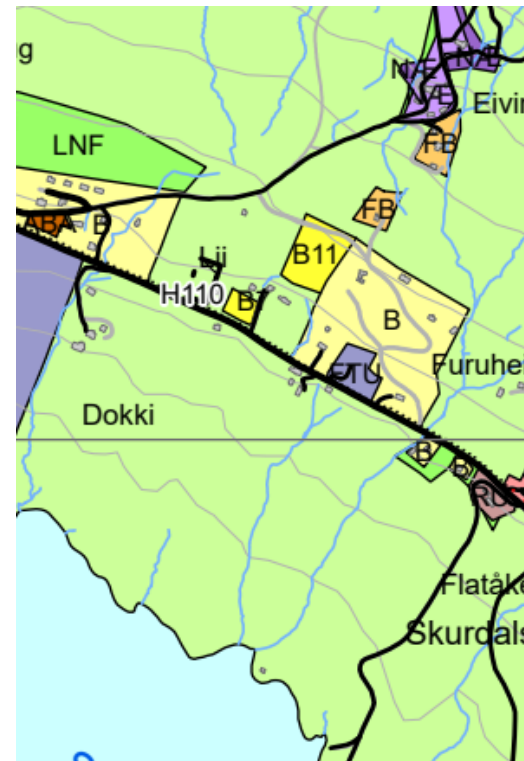
- Formål med møtet: orientere om arbeidet med stier- og løyper i revisjonsprosessen av kommuneplanens arealdel
- Kort introduksjon til kommuneplanens arealdel
- Orienter om prosessen med revisjon av kommuneplanens arealdel fram til nå
- Status for stier og løyper i arealdelen
- Videre prosess med revisjon av kommuneplan

Prosesser om stier og løypeplaner som påvirker Hol kommune

- Pågående prosesser på flere nivå:
 - Regionale sti- og løypeplaner i regi av fylkeskommunen
 - Besøksstrategi Hallingskarvet nasjonalpark i regi av nasjonalparkstyret
 - Tiltaksplaner for villrein i regi av staten
 - Hol kommune sin egen prosess med revisjon av kommuneplanens arealdel

Hva er kommuneplanens arealdel?

- Kommuneplanens arealdel er, sammen med samfunnsdelen, overordna styringsdokument for å styre utviklingen av kommunen
- Arealdelen tar stilling til hva slags arealbruk som tillates innenfor kommunens grenser
- Hoveddokumenter:
 - Arealplankart med arealformål
 - Bestemmelser og retningslinjer
 - Planbeskrivelse
- Juridisk bindende for arealbruken

Kommuneplanens arealdel

Hol kommune

Plankart 1 av 2
SOSI ver. 4.5.2

AREALFORMÅL (PBL § 11-7)

Nåværende Framtidig

Bebyggelse og anlegg

(PBL § 11-7, nr. 1)

BA	Bebyggelse og anlegg (1001)
B	Boligbebyggelse (1110)
FB	Fritidsbebyggelse (1120)
SF	Sentrumsformål (1130)
FOR	Forretninger (1150)
T	Tjenesteyting (1160)
FTU	Fritids- og turistformål (1170)
RU	Råstoffutvinning, nåv.
NÆ	Næringsvirksomhet (1200)
IDR	Idrettsanlegg (1400)
ABA	Andre typer bebyggelse og anlegg (1500)
UTE	Uteoppholdsareal (1600)
GU	Grav- og urnelund (1700)
KBA	Kombinert bebyggelse og anleggsformål (1800)

Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur

(PBL § 11-7, nr. 2)

ST	ST	Samferdselsanlegg og teknisk infrastruktur, arealer (2001)
BAN	BAN	Bane (2020)
P	P	Parkeringsplasser (2080)

Grønnstruktur

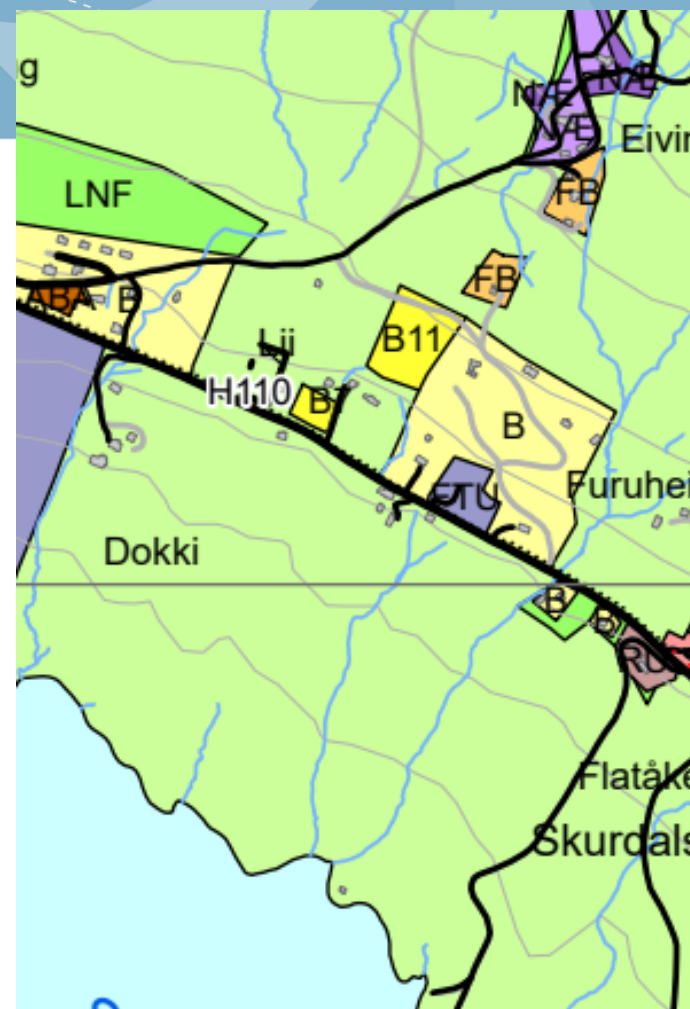
(PBL § 11-7, nr. 3)

BG	BG	Blågrønnstruktur (3002)
TD	TD	Turdrag (3030)
FRI	FRI	Friområde (3040)

Landbruks-, natur og friluftsområder samt reindrift (LNFR)

(PBL § 11-7, nr. 5)

LNF	LNF	Tiltak for landbruk og reindrift og gårdstilknyttet næringsv. basert på gårdens ressursgr. (5100)
LSB	LSB	Spredt boligbebyggelse (5210)
LSF	LSF	Spredt fritidsbebyggelse (5220)

Hvordan er prosessen med å revidere kommuneplanens arealdel?

Prosessen følger av Plan- og bygningsloven

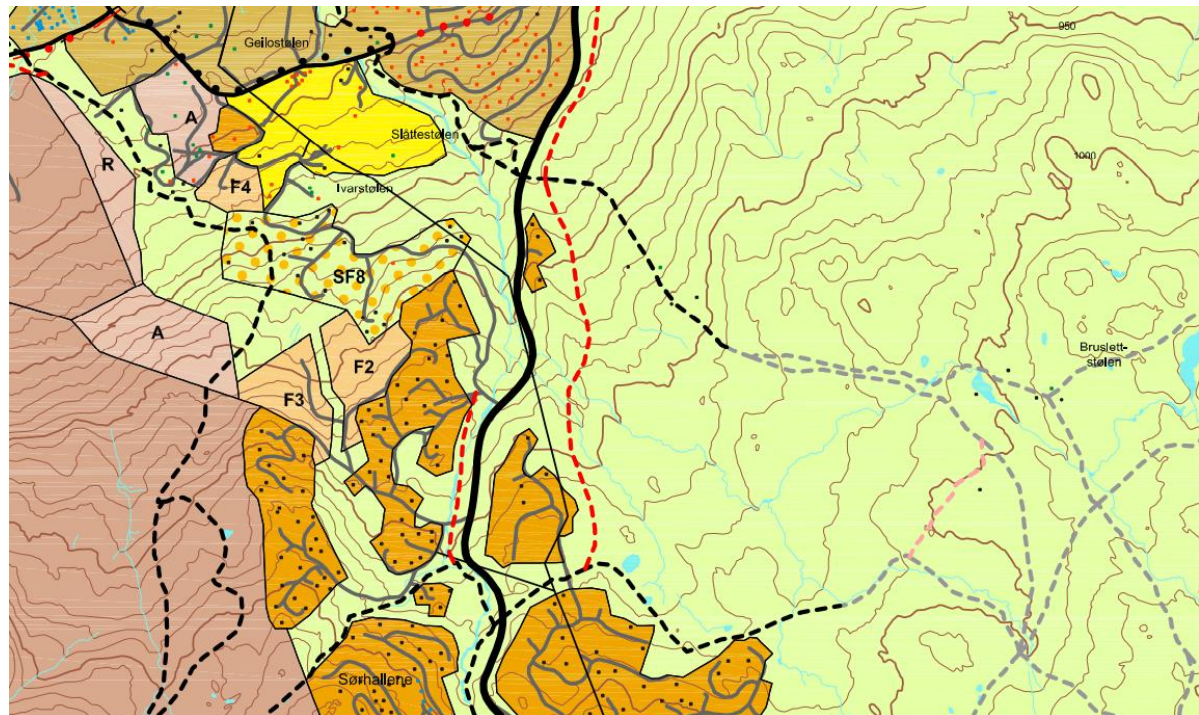

Stier og løyper i arealdel i dag

KDP Geilo - juridisk bindende
i byggeområder og sentrale
områder, illustrasjonslinjer
rundt

Arealdelen - kun
illustrasjonslinjer

Juridisk binding gir sikring av
traséer, gir forutsigbarhet

Gjeldende Handlingsplan for stier og løyper

Formålet med handlingsplanen:

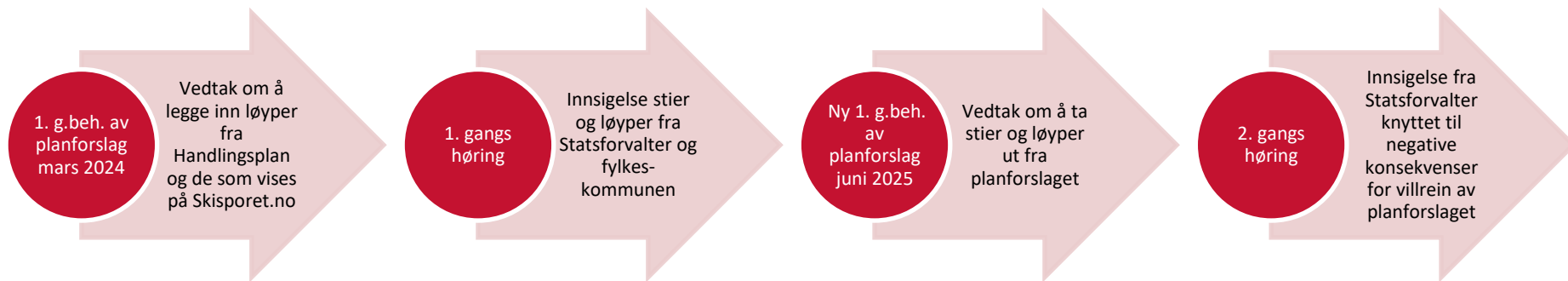
Legge føringer for organisering av arbeidet, hvordan kommunen skal forholde seg til utviklingen i bruken av sti- og løypesystemet, og endringen i bruken av denne infrastrukturen.

Handlingsplanen inneholder beskrivelse av kommunens rolle, sti- og løypenemdenes rolle, ansvarsfordeling, forholdet til grunneiere, avtaler, tilskudd til sti- og løypeområdene, m.m.

Planavgrensning

«Handlingsplanen for stier og løyper omfatter hele Hol kommune. Handlingsplanen fastsetter hvordan det skal arbeides med stier og løyper i kommunen og legger føringer for hvilke investeringer som skal prioriteres i sti- og løypesystemet. Planen er retningsgivende for arbeidet med stier og løyper. Arealdisponeringer blir ikke behandlet i planen. Vurderinger av traseer og avveininger mot andre arealspørsmål vil foretas i arealplaner som kommuneplanens arealdel, kommunedelplaner, områdeplaner og reguleringsplaner.» (s.3)

Kort om historikken for stier og løyper i kommuneplanen

Statsforvalter hadde i tillegg innsigelse manglende vurdering av samla belastning for villrein

Revisjon av kommuneplanen - innsigelser

- Offentlige myndigheter skal ivareta nasjonale interesser, og fremmer innsigelser når disse ikke er ivaretatt
- Berørte offentlige myndigheter kan fremme innsigelse
- Ordningen med innsigelse skal sikre at nasjonale og vesentlige regionale interesser, og andre vesentlige interesser, blir ivaretatt i kommunale planer
- Innsigelsene må være løst før kommunestyret kan vedta planen

1. gangs høring av planforslag, frist 27. mai 2024

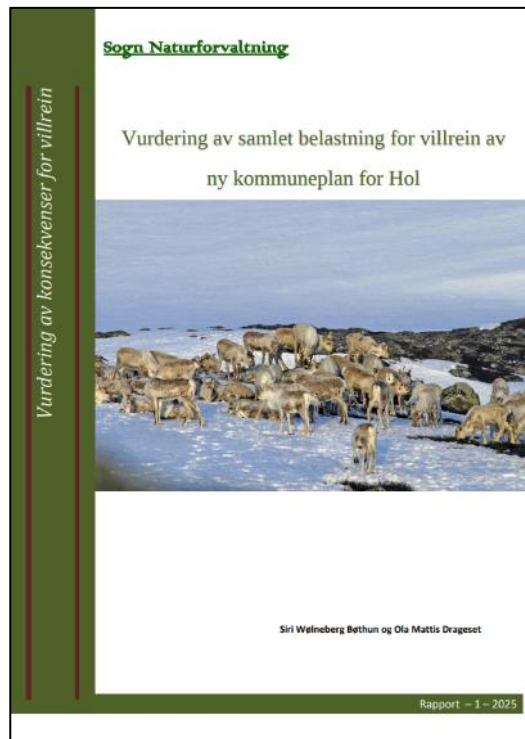
Innsigelser fra Statsforvalteren

Innsigelse til forslag om å legge stier- og løyper inn i arealdelen. Noen av traséene er konfliktfylte med hensyn til villreinen på Hardangervidda og i Nordfjella. Vi har også innsigelse med bakgrunn i manglende kunnskapsgrunnlag, at det ikke er foretatt en vurdering av samlet belastning for villreinen, jf. naturmangfoldloven § 10.

Innsigelse fra Buskerud fylkeskommune

Fylkesutvalget fremmer innsigelse til å juridisk binde både eksisterende og nye stier og løyper i arealplanen innenfor nasjonalt villreinområde. Det er behov for å vurdere samlet belastning av sti- og løypenettet innenfor nasjonalt villreinområde for å finne gode løsninger både ut fra hensyn til villrein og ferdsel.

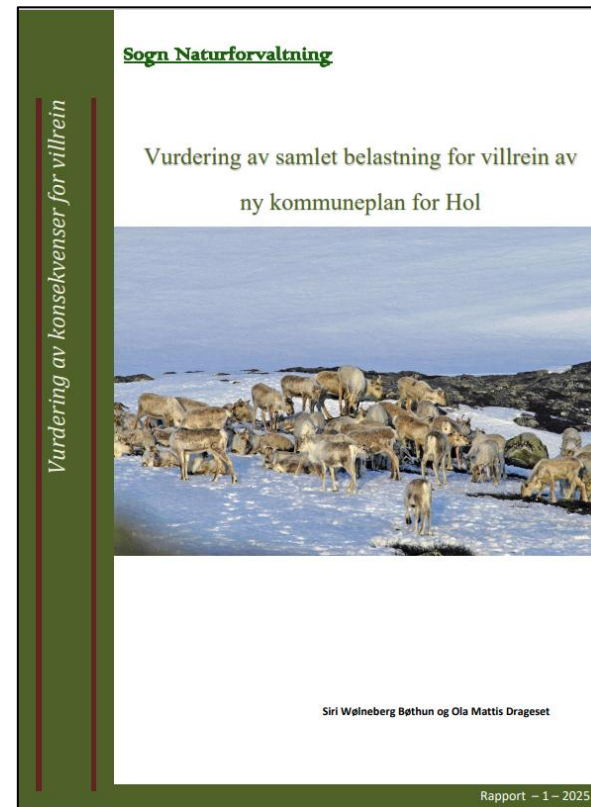
Vurdering av samla belastning av planforslaget for villrein

- Vurdering av i hvilket omfang planforslaget til ny kommuneplanens arealdel vil påvirke villreinområdene Nordfjella og Hardangervidda sammenlignet med nåsituasjonen og sammenlignet med gjeldende kommuneplan
- Belyser både virkningen av arealreserven og av forslaget til sti- og løypenett som er foreslått lagt inn i planen til 1.g høring
- Forslag til avbøtende tiltak

Villrein

- Fra konklusjon i villreinrapport:
 - Samla sett åpner kommuneplanen for et vesentlig omfang av nybygging av både fritidsbebyggelse og turistnæring som vil gi en økning i ferdsel i villreinområdene. Virkningen vil være størst innenfor «dagstursonen». Den forventede økningen vil komme i tillegg til dagens situasjon, som er begynt å bli kritisk innenfor Hol sine areal.
 - Samla konsekvens for Hardangervidda og Nordfjella villreinområder i Hol er vurdert til svært stor negativ konsekvens.

2. gangs høring av planforslag, frist 24.oktober 2025

Innsigelse fra Statsforvalteren som følge av de negative konsekvensene som planforslaget medfører for villreinen i Nordfjella og Hardangervidda

Villreinrapporten representerer «ny kunnskap og som bekrefter at dagens planlegging og utbygging med blant annet hytter tett på leveområdene, ikke kan fortsette som før. Det at begge villreinområdene har fått dårlig status etter kvalitetsnormen, er med på å understreke alvoret. (...)

Det er nødvendig med en endring for å snu den negative utviklingen. Vi viser til mål i stortingsmeldinga om villrein fra 2024, om at den negative utviklingen skal snus innen 2030. Hvis vi skal klare å nå dette, må det legges til rette for en slik endring i arealdelen som skal gjelde for perioden frem til 2036.» (utheving i original)

Innsigelse fra Statsforvalter som følge av de negative konsekvensene som planforslaget medfører for villreinen i Nordfjella og Hardangervidda, forts.

«I rapporten om samla belastning er det sett på avbøtende tiltak. Den viser at det er mulig å snu eller nøytralisere den negative virkningen, blant annet ved å gjennomføre et ytterligere nedtak i utbyggingsmulighetene for fritidsboliger og turistrettet næring, og/eller omlegging av friluftslivets ferdselsårer i begge områdene. Dette mener vi gir et godt grunnlag for å bedre forholdene for villreinen og for å løse innsigelsen.»

Stier og løyper

- Rådmannen anbefaler å bruke kommuneplanens arealdel til å styre ferdsel for å ivareta hensynet til villrein. Det er gjennom helhetlige vurderinger i kommuneplanens arealdel at utbyggingsområder og ferdsel kan ses i sammenheng
- Villreinrapporten er kunnskapsgrunnlag og det gis forslag til avbøtende tiltak
- Forslaget til å endre sti- og løypenettet handler om å ta ut noen av stiene og skiløypene i de mest sårbare områdene. Dette foreslås for å frigjøre areal for villrein, som vil gi villreinen tilgang til flere av de viktigste villreinområdene.

Hvordan blir det hvis stier og løyper legges inn i kommuneplanens arealdel?

- Juridisk binding

Forutsigbarhet. Arealbruk er avklart opp mot annen arealbruk og andre interesser

- Mindre omlegging av sti- og løypetraseer

Uavhengig av status for sti- og løypenett i arealdelen, gjelder dette:

«Med mindre omlegginger menes flytting av traseer over kortere avstander uten at det anlegges nye traseer. Dette er typiske terrengtilpasninger, som å flytte stier og løyper utenfor konkrete problemområder og tilpasninger til endrede snøforhold som gjør det enklere å preparere skiløyper.»
(fra Handlingsplan for stier og løyper)

- Større omlegging av sti- og løypetraseer og nye traseer

Gjøres gjennom endring av arealdelen for å kunne vurdere arealbruk samla sett

Hvordan blir det hvis stier og løyper legges inn i kommuneplanens arealdel?, forts.

- Fysiske tiltak

Tiltak knyttet til oppgradering av stier og løyper i barmarksesong er søknadspliktig, uavhengig av juridisk status i kartet

Søknader i tråd med avklart arealbruk i KPA vil følge en annen prosess enn søknad i strid med arealformålet (dispensasjon)

- Grunneiers rettigheter

Uavhengig av hvorvidt traseene er lagt inn i juridisk bindende kart eller ikke, må arealbruk avklares med grunneier og grunneier må gi tillatelse til motorferdsel

Videre prosess

- Planforslaget skal opp til ny politisk behandling i kommuneplanutvalget (KPU) denne våren og KPU skal vedta eventuelle endringer
- Kommuneplanutvalget (KPU) skal ta stilling til om stier og løyper skal legges inn i kommuneplanens arealdel (KPA) eller ikke – og evt. hvordan sti og løypenettet i KPA skal være
- Ny høring
- Dersom sti- og løyper legges inn i KPA: Sti- og løypelag bes sende inn høringsinnspill til det som legges ut på høring